

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nrul de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se Ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Cum informează presa maghiară.

(*) Ziarele maghiare iar sunt alarmate și indignate rău. De astădată ținta atacului lor este »cartea mai nouă scrisă de Russu Șirianu, carte în care calomniază pe unguri«. Pentru că i-a fost frică să scoată cartea în — Ungaria, Russu Șirianu a tipărit-o în București, la stabilimentul revistei »Convorbiri Literare« și a împrăștiat-o prin străinătate, — așa zice comunicatul apărut în presa maghiară din capitală și provincie...

Cineva iar și-a bătut joc de unguri. I-a păcălit urît.

Russu Șirianu n'a scris carte despre legea lui Apponyi, ci întreg sgomotul din presa maghiară e urmarea unui articol scris de amicul nostru în »Convorbiri Literare« (luna Aug.), articol în care arată situația școalelor confesionale române. Ori și mai exact: presa maghiară habar n'a avut de acest articol! Acum însă, scriu ele, »una din revistele franceze vestită în lumea întreagă, »Mercur de France«, în rubrica »Lettres Roumaines« aduce o dare de seamă, scrisă de Marcel Montandon, asupra studiului lui Russu Șirianu despre legea școlară«...

Care va să zică asta-i supără: o revistă mare franceză dă amănunte despre articolul în care Russu Șirianu a arătat situația grea ce i-s'a creat școalei române în urma legii lui Apponyi!

Câtă vreme francezii n'au scris nimic, presa maghiară n'a scris nici ea nimic des-

pre articolul din »Convorbiri Literare«. Acum, că străinătatea dă atenție și ea afa-cerilor române din Ungaria, presa maghiară face un sgomot infernal.

Ca să sperie cât mai tare pe unguri și să presioneze astfel guvernul, dela care »B. Hirlop« cerea în săptămâna trecută »mai mult sprigin moral pentru publicității maghiari bătrâni și tineri« capabili a combate »calomniile valahe«, — presa maghiară, cre-dincioasă vechiului obicei, intortochează, mistifică și minte.

»Függetlenség« dă articolului său următoarele titluri mari: »Cultura Aradului e valahă. Asta o spune Russu-Șirianu. A scris carte contra ungarilor«.

»Arad és Vidéke« scrie sub titlul: »Russu Șirianu a scris carte. Minciuni despre românii din Ungaria«...

Adevărul e că n'a scris carte, ci un studiu într'o revistă, studiu în care despre cultura Aradului nu se spune nici un cuvânt. Ziarelor locale le trebuie însă ceva local, să fie articolul mai atrăgător și să se poată ajunge la concluziuni speciale.

»Arad és Vidéke« făcând adică o apropiere între activitatea publicistului sas Lutz Korodi și Russu-Șirianu, scrie:

»Cel mult am mai putea trage o învățatură privitor la domniile cari după ce nu și-au mai găsit loc în parlamentul ungar, ne denunță în străinătate și scriu contra țării care, în definitiv, le este și lor patrie. Korodi Lutz a fost întâiul în acest gen; omul acesta cel puțin și-a tras conse-

vența faptelor sale. A plecat din țară. Același lucru l-ar putea face și Russu-Șirianu. După cum Korodi Lutz a plecat la Berlin, așa ar putea să se ducă și Russu la — București!«...

O dorință veche asta a colegilor din presa maghiară. Atâta numai, că noi, cei din presa română, în cărările noastre, regretăm, dar nu putem să ne conducem de dorințele simpaticilor colegi maghiari. Ș'apoi de ce ne-am duce la București, când putem scrie și din Arad?

D. Voastră ați avea însă datoria să nu vă lăsați păcăliți ori să nu mistificați lucrurile, una pentru că nici o cauză nu se poate servi bine prin propagarea minciunii, a doua pentru că mai curând ori mai târziu adevărul iese la lumină și calomnii ajung demascați.

Calomnii aceștia sunt în rândurile presei maghiare.

Mandatul lui Lucaciu atacat. Partidul lui Kardos, rămas în minoritate la alegerea dela Beiuș, precum e informat ziarul »Magyarország«, va ataca mandatul părintelui Lucaciu. Petiția va fi înaintată astăzi președintelui camerei din partea avocatului Tetéleni Armin.

Conferența de pace dela Haga și-a terminat ședințele Sâmbătă după prânz. La propunerea delegatului român Beldiman, conferența exprimă omagii profunde țarului Nicolae, ca inițiatorului conferenței, iar la propunerea delegatului maghiar Mérey exprimă mulțumite reginei Olandei pentru ospitalitate.

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

INDEMNURI.

De Ilie Marin.

De câteva zile, de când am cetit viața scriitorului francez Guy de Maupassant*), mă urmăresc câteva amănunte interesante, cari vreau să vi-le comunic și d-voastră.

După cum știți, Guy de Maupassant e unul din scriitorii cei mai mari francezi. O să vă puteți face o idee despre talentul său — firește, numai în parte, — cetind volumul de schițe și nuvele, pe care l-a scos Mih. Sadoveanu în editura »Minerva«, zilele trecute. Am spus numai în parte, fiindcă dacă e greu a traduce toate finețele stilului unui scriitor, atunci stilul lui Maupassant e de zece ori mai greu de redat în traducere, fie cât de exactă.

Dar al' moment vreau să prind în foiletonul de astăzi. Intreaga carieră de scriitor a lui M. e strâns legată de figura lui Flaubert**), romancierul francez, care a scris cunoscutele romane Madame Bovary și Salambô. Guy de Maupassant sosește în Paris în etate de 21 ani și primește un post în ministeriul de marină, mai apoi în cel de instrucție publică. Tinăr, plin de viață, de o constituție corporală de fier, văslăș pasionat, povestitor vesel, M. începe să ducă o viață fără de griji, petrecându-și zilele în biroul ministeriului și în luntrea favorită de pe Sena, hoinărind

*) Cetește Ghi de Mopassant.

**) Cetește Flôber.

pe luciul apei și bucurându-se de frumsețile naturii cu o frenezie de admirat. Din când în când scrie și versuri, dar n'are atenția întreagă ațintită asupra lucrării acesteia spirituale, deoarece n'are încă încrederea în sine.

Flaubert locuie în Paris. Mama lui M. eră prietină de copilărie cu marele scriitor. Când erau copii mici jucară împreună piese teatrale, compuse de fratele ei, care eră foarte talentat. Tinărul M., copilul prietenei sale, trebuia să evoce în mintea lui Flaubert anii copilăriei. Și Guy ajunge sub aripele protectoare ale marelui său prietin. Timp de șapte ani de zile ascultă de sfaturile lui, urmându-l cu o docilitate neșpusă.

Când Guy arată simptonul de descurajare, când se plânge de banalitatea traiului și de viața mașinală de oficiu, Flaubert găsește totdeauna cuvinte de încurajare. Iată un fragment de epistolă, care vă va lămuri mai bine aceste indemnuri nobile:

»In sfârșit, iubitul meu amic, îmi pare că ești și prea plictisit și plictiseala aceasta mă atinge, fiindcă ai putea să-ți întrebuițești timpul mult mai bine.

»Trebuie, înțelegi tinere, trebuie să lucrezi mai mult decât o faci acum... Mai puțină văslire! mai puțin exercițiu muscular! da, domnul meu! Omul civilizât n'are lipsă de atâta locomoțiune câtă o pretind medicii noștri. Ești născut să scrii versuri, fă-o deci! »Toate celelalte sunt înzădar«, începând cu plăcerile și cu sănătatea dtale...

«Ce ți lipsește, sunt »principiile«... Pentru un artist nu există decât un lucru: să sacrifice

totul pentru artă. Vieța trebuie să o considere numai ca mijloc și nimic mai mult«.

Disciplina pe care o introduce Fl. în viața lui M., își arată roadele încurând. Dar ascultați ce fel de disciplină excelentă!

De multeori îl trimetea la plimbare. »Du-te« îi spunea prietenește înainte de a-și lua rămas bun dela el, »du-te, bagă de seamă tot ce se petrece în jurul tău și să-mi povestești mai apoi într'o sută de rânduri ce ai văzut«. Guy de M. îl ascultă, observa cu toată atenția, de care era capabil, și așternea pe hârtie cele văzute. Reîntors acasă așeză sub ochii măiestrului cele scrise, iar măiestrul trăgea fără de cruțare cu creionul peste pasagiile, la cari ținea M. mai mult. Dar nici clipea din ochi. Urmă să scrie cu dragostea și abnegația pe care o observa la Flaubert și era feroc când îl trimetea acesta să facă cercetări topografice sau anchete bibliografice pentru nuvelele și romanele lui.

Versurile scrise de M. au trecut toate prin mâna lui Flaubert. Era un fel de colaborare desinteresată. Fiecare rând era criticat, fiecare idee ciselată și discuțiile împreunate cu această ocazie au adus foloase nenumărate stilului și cugertării lui M.

Dar nu numai atât. Fl. îl recomandă în stânga, în dreapta. Îl trimite pe la editorii săi, îl recomandă redactorilor de reviste din Paris, îl inițiază în tainele teatrului, îl face cunoscut cu cercurile literare din Paris, unde M. vine în atingere cu Turghenief, cu Alphonse Daudet, cu Zola, cu Edm. Goncourt, cu Huysmans, cu Taine, Renan, Fr. Coppée și alți zeci de scriitori cunoscuți. Se întrepune pentru el pe la ministru, in-

Sărbătoarea anului.

Adunarea generală a Astei.

— Dela trimisul nostru special. —

Sâmbătă dimineața.

Azi noapte au sosit iarăși o grămadă de oaspeți. Inadevar, lumea e imensă.

Și presa își are reprezentanții ei în număr complet. »Lupta« pe dl I. Schiopul, »Unirea« pe A. Domșa, »Telegiatul Român« pe V. Damian, »Gazeta Tr.« pe T. Bogdan, »Tribuna« pe S. Dan.

Și astăzi e liturgie solemnă. Au servit trei preoți din Blaj.

Sâmbătă la amezzi.

A doua ședință generală se ține în sala cea mare dela Geverbeverein, unde lumea încă tot mișună pe la odaia cu expoziția lucrărilor de mână. Aci se împart, gratuit țăranilor broșurele din biblioteca Asociației și numere din »Țara Noastră«. Din centru s'au trimis peste o mie de bucăți, — și ieri la petrecerea populară nu s'au putut împărți toate.

Pentru adunarea de azi interesul țăranimei pare a fi scăzut, însă cu atât mai mare e al cărturărimii.

Se deschide la orele 11, sub prezidiul de ieri. (Autoritățile lipsesc).

Înainte de partea oficială, se cetesc depeșele de felicitare, în număr de vre-o 20. Aud pomenindu-se numele I. P. S. S. Mitropolitul Mețianu, P. S. S. Episcopul Radu, dr. Vasile Lucaciu. Calde cuvinte aud din România (prof. Borgovan etc.); multe cuvinte din Blaj.

În ordinea zilei se intră cu raportul comisiei de cenzurare asupra raportului secretarial.

Di dr. V. Onișor, păstrând obiceiul vechiu, ține să expună mai pe larg părerea comisiei. Aduce laude dlui Em. Ungurean, pentru activitatea cu adevărat în interesul țăranilor, și dl secretar literar, care asemenea țintește aceste nobile rezultate cu măsurile propuse de d-sa. Desigur, trebuie scos în relief accentul cel mare, cel pune dl Onișor asupra scopului adevărat al Asociației: educarea și luminarea poporului țăran!! — Mai face și critica amănunțită a raportului. Dorește a se căuta un mijloc prin care s'ar putea exercita o presiune morală asupra membrilor, în chestii de plătire a taxei.

Cu o cale, dl Onișor vine cu propunerea, ca, în chestia plângerilor despărțământului beiușan, înaintate ieri în formă de propunere, să se aleagă o comisie, cu menirea de a studia minuțios, întrucât este justă ori nejustă ordonanța ministerială.

Ca intermezzo, la inițiativa prezidentului, se aduc expresiile de doleanță, pentru membrii Asociației, repozați în cursul anului.

Fără discuție se primesc apoi propunerile comisiei:

Ca să se voteze mulțumită, celor ce au dezvoltat activitate mai intensivă.

Ca să se facă în măsură mai mare ajutorarea școalelor populare.

Ca să se înceapă cât mai curând adunarea datelor statistice, cum s'a luat decizia la adunarea generală din Brașov. (Prezidentul dă lămurirea, că lucrările în direcția asta să lasă în grija secțiunii literare științifice).

Di prof. Fabian, directorul despărțământului beiușan, cere să se stăruiască asupra rezolvării în timp scurt a chestiei.

Dr. Vecerdea, dr. St. Pop, dr. Ciordaș mai iau cuvânt în chestie. Adunarea ia hotărârea, ca comitetul central să studieze chestia, să ia și eventuale dispoziții, și să vină cu dare de seamă, în proxima adunare generală.

Referatele comisiilor de cenzurare a socotelilor și a bugetului se primesc repede.

Din referata comisiei pentru adunarea membrilor noi scoatem următoarele date:

Membrii fondatori: Ilarie Pahone, Vasile Pahone, Gavril Vărtic, Gavril Tripon. Banca »Co-roana«.

Membrii pe viață: Gavril Scridon, Iuliu Marțian, Dim. Login.

Membrii ordinari, 20 de inși,

Suma încasărilor 1862 cor.

Dar, mi-se pare încă nu s'au înscris toți.

— Mulțumite, deslegări, scuze, omagii de recunoștință, și se trece la alegerea noului comitet. Dese strigăte de Trăiască! la adresa actualului prezident I. Sterca-Șuluțiu.

Se relege vechiul comitet, intrând în locurile vacante (ale dlor Papiu și Diaconovich) amândoi secretarii.

Pentru ad. gen. din anul viitor nu s'a primit invitație.

În calde cuvinte, accentuând iarăși, că activitatea noastră culturală este un interes general al patriilor, mulțumind femeii române pentru partea mare ce-o ia în acea activitate, laudând încă frumoasa expoziție a reuniunii din Orăștie, dând expresie nădejdilor întelese pentru viitor — prezidentul încheie adunarea generală.

Di dr. Tripon spune ultimele cuvinte — a celor rămași acasă.

Duminecă după amezzi.

Ziua de azi e dealtmintrea a bucuriilor familiare. Toate casele din Bistrița își au oaspeții

lor, mese întinse — adevărate băncete unele, unde se spun călduroase toasturi pentru cei prezenți și absenți (țărani).

În cursul zilei mai sosesc o grămadă de depeșe. Însemnăm ale »Luminei« din Cernăuți.

Pe la orele 5 d-nii Pletos și Goga își cetesc conferințele. D. Bălan o cetise a d-sale înainte de amezzi, până a nu se deschide ședința.

Seara la opt concertul și balul. Un deosebit raport are să urmeze despre ele. Nu putem însă fără de a aminti — sub impresia momentului — sublimele aplauze de entuziasm general, când orchestra militară, cam pe la mijloc, întonă puternicile acorduri ale marșului »Deșteaptă-te Române«, urmând numai decât »Imnul Regal«. Răsplata conducătorului fu un ropot de aplauze, cum doară numni d-șoara V. Pap a mai primit în acea seară.

Zorile de zi înzadar au somat publicul să se îndepărteze. Odată cu capul nu voia nimeni să lase veselia.

S. D.

Sărbările dela Ciacova.

Banchetul de Sâmbătă. În fruntea mesei stă P. C. Sa arhimandritul și vicarul episcopesc Filaret Musta, la dreapta lui protopopul Ioan Pinciu, la stânga Ioan Marcu, președintele reuniunii învățătorilor. Apoi protopopii dr. G. Popovici, Ioan Pepa, Traian Oprea, protopopul rom. cat. Abfall, protopopul sârb Miloșev, Russu-Șirianu, judele cercual Tomka, pretorele Pinciu, subjudele Simonyi, notarul Kovács, dr. Fuhrmann, Cnudy, dr. P. Barbu, dr. I. Nedelcu, primarul Ioan Diminescu, dr. Vălean, dr. Gaița (adv. Buziaș), dr. Iuliu Coste, Iuliu Vuia, Drăgan (Ghilad), Jumanca (Petromani), Noaghea (»Drapelul«), C. Manea, I. Vidu și alți, până la 150, domni, doamne și domnișoare.

S'a rostit următoarele toasturi oficiase:

P. C. Sa arh. F. Musta pentru M. Sa Monarhul; protopopul I. Pinciu pentru P. S. Sa episcopul N. Popea; dr. I. Coste pentru P. C. Sa arh. Musta; primarul I. Diminescu pentru reuniunea învățătorilor și președintele ei; Gruiescu (Cebza), în numele reuniunii pentru administrație; pretorele Pinciu mulțumește și ține un frumos discurs despre importanța învățământului confesional; Gruiescu (Ciacova) pentru delegații reuniunii învățătorilor din eparhia Aradului; I. Vuia pentru reuniunea caransebeșană; Russu-Șirianu pentru corul din Lugoj, îndeosebi pentru dirigentul Vidu și prezidentul dr. Vălean; dr. Vălean mulțumește dlui Russu și vorbește despre rolul cultural al bisericii. Închină pentru conducătorii comunei; dr. I. Coste pentru judele Tomka; I. Marcu mulțumește

cât acesta îi dă un post mai ușor, sare în apărarea lui când e atacat din cauza unor poezii publicate, — dă poruncă să apară volumul de poezii într-o lună de zile, când simțeste, că e momentul favorabil pentru protegiatul său — în sfârșit se face luntre și punte, ca să deschidă lui M. o carieră cât mai strălucită.

Cât de simpatică e această iubire ideală față de M. Câtă dragoste traspără din scrisorile lui Fl. de câte ori dă sfaturi discipolului său.

După ce citește nuvela »Boule de suif«, cu care și-a făcut M. renumele literar, Fl. îi scrie:

»Mă grăbesc să-ți spun că o consider de un capd'operă. Da, tinere! Nici mai mult, nici mai puțin; e scrisă de un măiestru! Are o concepție foarte originală, e bine înțeleasă în întregime și e scrisă într-un stil excelent. Peisajul și persoanele se văd și psihologia e tare. Scurt, sunt încântat. Am râs de bucurie de două sau de trei ori... Povestea aceasta va rămânea, fi sigur de asta!...«

Flaubert moare în 1880. I-a fost dat prietenului și măiestrului să aplaude pe M. pe scena teatrului, să-l vadă în întreagă aureola de scriitor apreciat, să-l admire ca poet și ca romancier. Se poate o mulțumire sufletească mai mare?

M. a simțit tot ce pierde cu Fl. A știut cât

are să mulțumească acestui tovarăș devotat, căruia i a dedicat primul volum.

*

Și să ne dispară de aici înainte numele acestor doi scriitori. Să nu vedem nici pe Maupassant, nici pe Flaubert, să avem numai doi scriitori înaintea noastră. Mai bine zis pe unul format și pe altul, care are germenele talentului în sine.

Se va dezvoltă cu aceeași intensitate talentul novicelui, dacă nu va fi sprijinit în primele încercări? Visurile, pe cari le plămădise el în singurătatea odăii sale, toate planurile sale de viață viitoare: de activitate literară, de cunoștințe preliminare ca să fie în stare să scrie, toate nopțile nedormite, își vor găsi ele expresia cuvenită, dacă nu va veni grădinarul, care să îngrijească răsădul tinăr?

Ești simplu om — n'ai nici un talent să scrii și ești silit la sprijinul semenilor tăi până ce-ți iai calea sigură în viață — ba încă și după aceea. Dar la un tinăr talent, care începe să păsească în lume încă cu pași nesiguri, încă cu gândurile neadunate mănunchiu, fiindcă e o fire mai visătoare, mai impresionabilă?

Scrii o scrisoare. O citești unui prieten. Câtă bucurie pe tine, că prietenul a înțeles într'adevăr tot ce ai vrut să scrii, când vezi, că te au ajutat

puterile să comunici în scris ce voiai să-ți spui. Cu cât mai mult trebuie să fie satisfăcut un scriitor, când i-se recunosc din partea unui for competent calitățile, de care el dădea cu socoteală că există în fundul sufletului său, dar n'avea toată siguranța.

Da. Un talent mare, puternic se manifestă în orișice împrejurări, rupe zăgazuri, sparge minciuni convenționale, căci e silit să facă aceasta în urma calităților innăscute.

Dar gândiți-vă la M. Cum s'ar fi dezvoltat dacă n'ar fi fost sub scutul lui Flaubert? Ar fi avut el puterea de concepție, vioiciunea și preciziunea stilului, pe cari le admirăm acum în scrierile sale? S'ar fi putut el concentra atât de bine? Nu s'ar fi ales poate un vâslăș pasionat, cu muschi de oțel, cu piept de atlet, dar cu spiritul lințezit în urma muncii mașinale, care a omorât încetul pe încetul orișice licărire de spirit din creierul său? N'au fost îndemnul prietenului său neșteancore, cari s'au împlântat adânc în inima sa de i-au scos o la suprafață din marea de grăsime, care căută să-l înăbușe?

Mulțămirea sufletească, pe care a simțit-o când îl laudă el, în care avea încredere, el, care era chemat spre așa ceva, mulțămirea aceasta sufletească l-a scos la limanul verde.

Iconostase noi,

precum și renovări după specialitate se execută cu cea mai mare conștiințiozitate la zidarul de biserică

Schmidt János,

◀ Budapesta ▶

● IX. Soroksári utca 40. ●
Fondată la anul 1888. ●

în numele reuniunii, pentru buna primire; P. Bandu, pentru reprezentanții presei; Fahrman (nemțește) vorbește foarte frumos despre rolul culturii în viață.

Concertul. Seara a fost concert. Admirabil au cântat iugojenii. Despre acest concert dat în sală arhiplină, va urma un raport special.

După concert a urmat petrecere cu danț — până dimineața.

O frumoasă cunună de dame. Amintim pe doamnele Ana Pinciu (Ciacova), dna Pepa (Buziaș), Minca Cioloca (Caransebeș), Vuia (Banat-Comloș), apoi dsoarele Lucia Pinciu, Cornelia Pinciu, Ela Diminescu, Iuliana Olariu, Roza Oster (Ciacova), Elena Cutariu, Elena Cadariu, Scăia Marcu, Ana Blaj, Christina Dragomir (Lugoj), Livia Ciurciu, Ana Vagner (Buziaș) Ana Ciorei, Florica Barbu (Caransebeș), Elena Stancovici, Valeria Pepa (Feni), Ana Loichița (Jebeliu), Maria Largo (Oravița), Alexandra Adam (Marcoveț), Florica Alexa (Gyülvész), Elena Alexa (Gyülvész), Alexandra Lancu (Obad), Iosefina Goit (Gertenyés), Olga Moldovan (Timișoara), Victoria Stoica (Petromani), Ana Ioanovici (Cebza), Ana Urdu-rean (Bánlak).

Adunarea generală a învățătorilor din eparhia Caransebeșului.

Sedința II.

S'a redeschis la ora 4 p. m. La ordinea zilei a fost tratat liber »Examenle finale și inspecțiunea școlară«, reproduse liber de zeloșii învățători Petru Bandu din Reșița și Alex. Onaie. Primul a pledat pentru susținerea și al doilea contra examenelor, discutând totodată și organizarea inspecțiunii școlare la noi.

Ambele lucrări au fost lucrate cu multă pricepere și studiu serios, astfel, că acești membri fac onoare acestei reuniuni. Premiând dl dr. G. Dobrin pe un disertant cu 20 coroane, la propunerea dlui dr. Barbu adunarea a premiat pe celalalt cu aceeași sumă.

Dacă inteligența noastră și-ar înțelege astfel datoria ca și dl Dobrin, la ce muncă am trezi învățătorimea încurajată și apreciată.

Sedința III.

Duminecă, 9/23 Sept. a. c. Raportul comisiunii speciale prezentat prin raportorul Ioan Cioc, se ia la cunoștință. Raportul comisiunii financiare prezentat prin raportorul Procopiu Simian, constatând că toate sunt în ordine, recomandă și adu-

Băgați de samă. Ești scriitor. Îți dai osteneala să exprimi ceva. Chemi prietini să te asculte. S'au chemi pe cineva, pe un cunoscut. Li citești lucrarea. În urmă când ai sfârșit cu cititul, i-te uiți în ochi. Vrei să prinzi în privirea lui o singură schinteie, din care să te convingi, că ce ai citit a avut efectul dorit, că ai fost înțeles. Când dai de ochi neînțelegători, când laudele, care ți-se aduc simțești că sunt o simplă spoială de critică, un »excellent« sau un »perfect« spălăcit, când vezi, că toată munca ta a fost neînțeleasă, te retragi în tine, te întrebi de zeci de ori: »Cine are dreptate, el sau eu?« și nesiguranța asta a omorât atâtea talente tinere. Ce le a lipsit? N'au fost sigure de calitățile lor, căci s'au lovit de stânci, în loc să se lovească de valuri mărețe, cari să le smulgă cu ele, să le ridice la înălțimile cele mai vertiginoase, ca să privească pline de încredere în jurul lor.

Avem noi valorile astea, cari răpesc și te duc la înălțime?

Avem noi ființe desinteresate ca Flaubert, cari să crească scriitorii? (O, o pedagogie atât de grea, dar atât de multumitoare!)

Unde sunt Flaubert-ii noștri?

Dar nu vedeți ce harababură avem în literatura noastră? Nu vedeți certurile, cari domnesc între scriitori? Cine să să gândească la un rol atât de ideal?...

narea votează cassierului absolut. Bugetul s'a votat în sumă de 1050 coroane ca erogate.

Raportul comisiunii cenzurătoare asupra raportului bibliotecarului prezentat prin raportorul Ioan Ciurciu, se ia la cunoștință.

Raportul comisiunii asupra înscrierii membrilor, prezentat prin raportorul Petru Ferentz raportează că dr. Iuliu Coste, dr. Cadar, Pompiliu Burz s'au înscris ca membri fondatori.

Adunarea viitoare s'a decis să fie în Caransebeș.

Restaurarea.

Președintele Marcu, în numele întregului comitet depune mandatul și pentru încredere, mulțumește colegilor.

Se proclamă prezident ad hoc dl protopop Ioan Pinciu. S'a ales apoi, prin aclamare și după oare care animate discuțiuni, următorul comitet:

Președinte: Ioan Marcu.
Vice președinte: George Jianu.
Secretar I: Petru Bandu.
Secretar II: Sofronie Andriței.
Secretar III: Mihail Crăciun.
Cassier: Patrichie Rămneanțu.
Bibliotecar: Alexandru Onarie.

Membrii:

Biserica-albă: Stefan Dreghici.
Bocșa mont.: Serafim Jurca.
Buziaș: Grigorie Palici.
Caransebeș: George Cătană.
Ciacova: Procopie Simian.
Făget: Ioan Caba.
Lugoj: Dr. George Dobrin.
Oravița: Aurel Popoviciu.
Orșova: Traian Hențiu.
Verșeț: Stefan Otonoga.
Comisiunea literară.
Braniște, Vidu, Jian.
Fiscul Reuniunii: Coriolan Brediceanu.

După care dl Marcu, în termeni calzi, mulțumind pentru alegere, făgăduiește a munci de aici încolo cu toate puterile pentru Reuniune, ceea ce face de alifel de 40 ani. Mulțumește dlui protopop și publicului din Ciacova pentru primirea bună și încheie adunarea.

Adunarea generală

a »Reuniunii învățătorilor gr.-or. rom.« de sub districtul consisto- rului orădan.

Este înveselitoare pentru neam, vestea ori-și-cărei acțiuni culturale. Cu atât mai înveselitoare însă, este vestea reinvierii Bihorului, a acestui teren înțelenit de nepăsarea noastră și urgia vremilor cari ne apasă.

Pe malurile Crișului repede, în metropola Bihorului, adunatu s'au luminătorii neamului, ca să chibzuiască și să afle căi nouă întru ducerea la izbândă a nobilului lor scop, luminarea neamului.

Și când ne dăm seamă, între ce condiții muncesc acești apostoli, aruncați prin comune, în cari doară afară de preot, nu au alt inteligent cu care să schimbe un cuvânt măcar, numai atunci ne dăm seama, cât de edificatoare sunt aceste adunări pentru învățătorimea noastră, care este chemată în aste vremuri de ispite, să treacă prin grele încercări.

Învățătorimea noastră orădană abia de un an e constituită în reuniune sub președința inteligentului și idealistului protopop al Peșteșului Alexandru Muntean.

Activitatea de un an a acestei tinere reuniuni, este cea mai desăvârșită garanță, că această reuniune va aduce bune servicii școlii române.

Joi în 6/19 Septemvrie la ora 10 a. m. clopotul frumoasei biserici »cu lună« chema învățătorimea la rugăciune.

Chemarea Duhului sfânt s'a oficiat prin Rev. domn protopop Alex. Muntean, asistat de preoții Alex. Marcuș, Ioan Boțoc și de cetețul P. Cipou.

La finea serviciului, învățătorimea și-a arătat sentimentul de pietate și recunoștință față cu fostul lor profesor Teodor Ciotea, ținând un solemn parastas întru amintirea lui, la care a servit și Prea On. domn protopop Toma Păcală. Era un moment înălțător, când »la cu sfinții odihnește«, întreg corpul didactic cântă înduioșat jalnica cântare, carea din ochii multora a stors lacrimi.

La orele 11 a. m. s'au întrunit învățătorii în școală, unde mai înainte s'a constatat prezența a 83 membri ordinari.

Între oaspeți au fost d-nii dr. Gavril Cosma dela Beiuș, dr. Aurel Lazar, protopresbiterul T. Păcală, preoții Georgiu Papp, G. Pirtea, Mochiu Vancea.

Bună impresie a făcut prezența preotului gr.-cat. Stanca din Groși și a învățătorilor gr.-cat. Augustin Maior și Mihail Szilágyi.

Reuniunea învățătorilor din stânga Murășului eră reprezentată prin viceprezidentul ei Iuliu Vuia, iar inspectoratul regesc prin sub-inspectorele Kis.

Președintele, având la dreapta pe vice-prezidentul N. Firu, iar la stânga pe sub-inspectorul Kis, a deschis adunarea prin un avântat discurs, prin care a făcut apoteoză profesorului Teodor Ceotea, începând cu clasicile cuvinte ale acestui dascăl românesc: »Din biserica noastră se revarsă asupra școlii noastre raza Tatălui ceresc... Ea dispune de o putere magică, pe care tatăl creștin o trimite nevăzut prin firile tainice ale creștinului învățătorului român«.

Arată preotul neamului, cum dascălul neamului a ținut strâns legată școala la sânul maicei biserici, arată dragostea, frumuseța și farmecul ce a știut să dea acel dascăl prelegerilor sale. Arată cu câtă dragoste și abnegațiune a lucrat el pentru luminarea foștilor săi elevi, în calitate de președinte al reuniunii aradane.

Încurajând apoi învățătorimea în lupta nobilă ce o poartă, le-a zis inimosul președinte: »Nu șovăiți, stați neclintii ca stânca, în aceste vremi de grea cercare, căci și după cele mai îngrozitoare furtuni, apare mângăitorul soare pe blândul cer«.

În fine salutând pe oaspeți, pe subinspectorul Kis și pe dl Vuia delegatul reuniunii bănățene, dechiară adunarea de deschisă.

Sub-inspectorul Kis și delegatul Vuia mulțumind, salută adunarea.

Urmând raportul general, cetit prin secretarul S. Tulvan, din acela se constată: că reuniunea s'a inactivat abia de un an, după ce s'au aprobat statutele; că comitetul a ținut 3 ședințe în cari s'au luat dispozițiuni pentru componerea evidenței membrilor, a compus anuarul reuniunii, a luat dispozițiuni pentru constituirea despărțămintelor, cărora le-a staverit temele libere:

a) Aflarea mijloacelor pentru stârpirea alcoolismului.

b) Cum s'ar putea împrieteni poporul cu pomicultura?

c) Cum s'ar putea înființa coruri vocale?

A distribuit pentru studierea despărțămintelor planul de învățământ.

A distribuit despărțămintelor pentru prelucrare tot materialul de învățământ după metoda sunețelor vii; astfel, că adunându-se într'un curs complet, să servească de îndreptar învățătorimei.

A decis să se susțină și pentru viitor usul, ca fiecare eparhie să și aibe comisiunea sa cenzurătoare pentru manuale didactice.

Reuniunea are 204 membrii ordinari și 9 fondatori.

Din raportul bibliotecarului Suciu se constată, că reuniunea poșede 49 opuri.

Special a fost bogată activitatea despărțămintelor, în cari s'au ținut prelegeri de model, s'a cenzurat planul de învățământ ș. a.

Din raportul verbal al cassarului P. Cipou, care încă nu a primit cassa, se constată că reuniunea poșede 624-96 cor.

Urmând la ordine alegerea comisiunilor cenzurătoare s'a ales:

a) în comisiunea pentru cenzurarea raportului general: P. Bugariu, I. Papp și S. Popovici.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de cimitir. —

Fabricațiile propriile din marmoră, granit, syenit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în **Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.**

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21. Telefon 662.**

Filiale: Nagyvárad, Nagyszoban, Déva și Bánpatok.

b) în comisiunea pentru cenzurarea raportului cassarului: dr. A. Lazar, G. Papp și Cigariga.

c) în comisiunea pentru cenzurarea raportului bibliotecarului: A. Putici, I. Butiri și V. Teuca.

La ordine a urmat »Hunyady János és a törökök«, care pretindea a fi o prelegere practică, pe când de fapt a fost o distracție în limba maghiară despre Huniade, cu o mulțime de întrebări. Brava învățătorime a luat cuvântul și în toată sinceritatea și-a spus verdictul, că numai prelegere practică nu e, ba, că nici textul, atât ca construcție într'un limbaj greoiu, neînțeles și prea extins, nu corespunde scopului școlii primare.

Prelegerea din chestiune intitulată »Hunyady János és a törökök« a fost citită de membrul T. Osorhan.

Fiind aproape orele 2 p. m. ședința se ridică intrunindu-se mare parte a învățătorimeii la

Banchet.

În buna dispoziție, n'au rămas nici recerutele toaste. Președintele protopop Alexandru Muntean a toastat pentru Majestatea Sa, vice-președintele Nicolau Firu pentru Prea S. Sa dl. episcop I. I. Papp, Vasiliu Sala pentru Magnf. Sa vicarul Vasilie Mangra. Petru Cipou pentru sub-inspectorele Kis. Preotul Pirtea pentru delegatul reuniunii bănățene, învățătorul I. Vuia. I. Vuia răspunzând în cuvinte calde a toastat pentru prosperitatea reuniunii și a învățătorimeii, căreia îi dorește tărie în mijlocul cercărilor vremii. Dr. A. Lazar pentru bravul președinte A. Muntean.

Ședința II.

Redeschizându-se a urmat succesa dizertație a zelosului învățător Ioan Abrudan: »Cum devine copilul mincinos?« arătând prin acest tratat atât izvorul acestor rele, cât și remediile recomandate de pedagogia modernă pentru înlăturarea lor.

După o discuție vie a zeloșilor membri, s'a decretat dizertația de succesă, votându-se mulțumită protocolară.

Deasemenea a fost succesă prelegerea zelosului membru Ioan Butiri despre »Ioan Huniade«, dizertația membrului Meletiu Suci »Disciplina în școală« a fost ascultată cu mult interes.

Cu deosebire interes însă a fost ascultat tratatul președintelui A. Muntean: »Cum suntem și cum ar trebui să fim?« în care cu multă cunoștință de viață, combate egoismul, invidia, etc.

»Deschideți-vă inimile, aruncați patimile și fiți în Domnul fiii lumii« sunt clasicele cuvinte de încheiere ale dizertantului.

Urmând rapoartele comisiunilor, prezentate prin raportorii I. Papp, V. Teuca și Petru Bugariu, acele după o discuție serioasă, se primesc.

În ordinea propunerilor, adunarea generală, la propunerea membrului N. Firu la angajamentul moral, ca pentru uniformitate în învățământ să introducă și lățească manualele dlui I. Vuia, cari au obținut aprobarea ministerială și a Ven. consistoare de Oradea, Arad și Caransebeș.

La dorința adunării, deși erau orele 7 și jum. seara, dl Vuia a ținut o interesantă prelegere despre dezvoltarea sunetelor *i* și *o* după metoda sunetelor vii.

Locul proximei adunări s'a fixat Oradea-mare.

Pentru autentificare s'a ales Iovan și Romul Popa.

Președintele în cuvinte călduroase mulțumind învățătorimeii pentru dragostea avută pentru cauzele Reuniunii încheie adunarea la ora 8 seara.

Reuniunea prin rostul zelosului membru P. Cipou mulțumește președintelui pentru tactul și înțelepciunea cu care a condus adunarea.

Verus.

Cum se alarmează ungarimea.

În primul nostru articol de azi arătăm cum presa maghiară a deschis foc contra directorului nostru Russu-Șirianu pentru o carte pe care n'a scris-o și-l acuză și pentru alte lucruri cuprinse în carte, — dar

cari există numai în fantazia ziaristilor unguri.

»Budapesti Hirlep« sosit acum, după amezii o face și mai lată. Într'un articol de fond de patru coloane ș'apoi într'un articol de raportaj d'o coloană, alarmează pe unguri și se revoltă, scriind:

»Așa, cu graba, într'adevăr nu știm, cum să tratăm scandalosul caz, că ministrul președinte și ministrul de interne al vecinei Românie pe furiș, sub alt nume, va să zică cu pasaport fals, au venit în Ungaria și au luat parte la adunarea generală a Asociațiunii culturale române.

»Dacă acești doi bărbați ar fi venit la noi deschis, desconsiderând cece aduce cu sine poziția lor politică expusă, dar ținând cont de pretensiile elementare ale etichetei internaționale, cel puțin am fi arătat regretele noastre față de România că soartea rea i-a pus în frunte bărbați cu atât de puțin tact. Așa însă suntem uimiți de temeritatea aventuroasă a acestor domni și deocamdată nu putem face altceva, decât să pretindem anchetă oficioasă în astă privință: ce au făcut la noi acești doi agenți ai irredentismului și pe cine au ademenit la trădare de țară și trădare majestatică!

După ce spune că în trecut s'a tolerat ca românii din România să vină la adunările Astrei, de aci încolo nu e de tolerat asta, deoarece »venirea aici alui Sturdza și Brătianu nu poate fi lucru cultural«.

Continuă apoi:

»E neîndoios, că prin furișarea celor doi ministri la Bistrița s'a întâmplat cel mai mare scandal politic al epocii moderne. Anchetarea oficioasă a acestui scandal poate aduce la două rezultate.

»Ori că dnii Sturdza și Brătianu s'au mulțumit cu simpla furișare și au jucat astfel rolul ciudat și trist al aventurierului laș internațional.

»Ori că cei doi domni români s'au amestecat în afacerile interne ale Ungariei și au venit cu ajutor moral și bănesc în sprijinul mișcării de infidelitate a fiilor (români) din Ungaria.

»În ambele cazuri s'a adus atingere flagrantă integrității politice și teritoriale a regatului ungar. Va să zică au comis o crimă politică internațională atât de mare, încât reprezentanța politicei noastre externe trebuie să se expună cerând pedeapsă și România ori dă satisfacție, ori se vor găsi față în față cu puterea armată a celor două aliate ale monarhiei habsburgice.

Și așa mai departe.

Și din atâta frații de dincolo se vor convinge despre ticăloșia ziaristilor cari prin minciuni stupide și mistificări perverse caută să alarmeze opinia publică maghiară și să întărească guvernul împotriva instituțiilor noastre culturale și a fruntașilor vieții noastre publice.

Nici nu trebuie poate să spunem: tot ce scrie numitul ziar, este minciună sfruntată. D-nii Sturdza și Brătianu nu s'au furișat în Ardeal cu pasaport fals nici n'au luat parte la adunarea generală a Asociațiunii, ci fapt e numai atâta: nainte de adunare cu două zile dl Brătianu a trecut p'acolo, cu automobilul, spre Bucovina, cece nu

eră secret, ci o scrisese »Revista Bistriței« iar noi am reprodus încă Vineri.

Presei kossuthiste îi trebuie însă o conspirație și uneltiri, pe cari guvernul cel umilit față de Austria să le descopere, și arătându-se astfel strajnic față de primejdii închipuite, să nu iasă în evidență slăbiciunea lui în afaceri reale.

Vom demasca însă apucăturile acestea perverse!

Dela frați.

Din Bucovina.

Societatea corală »Carmen« din București, despre al cărei rol și însemnătate în toate țările locuite de români e superfluu să mai amintesc și la locul acesta, cunoscut fiind ea mai ales de acum un an în urmă, când cu ocaziunea expoziției a avut loc sub patronajul ei vestitul festival în »arenele romane« în București, s'a decis a urma unei invitații făcute de societatea »Armonia« din loc și a veni cu întregul ei cor de peste 150 persoane luni în 16 l. c. cu trenul de amiază la Cernăuți, pentru a da un concert.

E explicabil deci faptul, că vestea aceasta îmbucurătoare a surscit plăcut spirite tuturor românilor din oraș și țară.

La Ițcani »Carmen« a fost întâmpinată de o deputațiune a »Armoniei« și de multă lume din Suceava și împrejurime, bineventată pe pământul Bucovinei și condusă apoi până la gara »grădina publică« din Cernăuți, unde acum cu mult înainte de orele 2 d. a. o agitație nu prea obișnuită la firea domolă și puțin impulsivă a românilor de aici, predomina mulțimea adunată întru întâmpinarea fraților din regat.

Afară de societatea noastră filarmonică »Armonia« în frunte cu președintele ei dl director Bujor și dirigintele ei de onoare dl Tudor cav. de Flondor, cunoscutul compozitor, am observat printre cei prezenți pe viceprimarul orașului dl consilier guvernial Balmoș, pe profesorul la universitate dl Eusebie Popovici, pe deputatul din camera imperială dr. Constantin Isopescu-Grecul, o deputațiune a »societății pentru cultura și literatura poporului român din Bucovina« a societății »doamnelor române«, a soc. acad. »Junimea«, a soc. acad. teol. »Academia ortodoxă«, a societății acad. »România Jună« din Viena, a »Daciei«, a »Meseriașilor români«, a soc. filamonice »Muzikverein« din loc, apoi reprezentanți a soc. țărănești »Arcașii«, între cari preponderau cei din Pătrăuți pe Sirete și cei din Ceahor, reprezentanții ziaristice etc. și o mulțime imensă de particulari.

Pentru menținerea ordinii a fost comandată din partea guvernului o patrulă de jandarmi, cari însă la sosirea trenului s'au departat discret fără a se mai arăta.

Puține minute după orele 2 sosește trenul cu o mică întârziere în gară.

Cel dintâi, care se coboară, e președintele »Carmenului«, binemeritosul și la noi ca unul din cei mai buni români, cunoscutul domn Leon Ghica din Dumbrăveni, o figură distinsă și remarcabilă. D-sa e întâmpinat de dl director Bujor și dl cons. gov. Balmoș. Apoi vine întreaga societate »Carmen« cu renumitul său diriginte artistic dl profesor la conservator Kiriak, binecunoscut publicului bucovinean de acum un an, când D-sa a dirigeat amintitul festival al românilor în arenele romane.

La vederea frumosului steag al soc. »Carmen« publicul adunat izbucnește în strigăte puternice de »trăiască« iar dl cons. gov. Balmoș îi bineventează pe oaspeți cu un călduros discurs.

Din partea societății »Carmen« mulțumește dl Ghica pentru sentimentele de dragoste și admirațiune.

»Carmen« întonează cântecul »Pe-al nostru steag e scris unire«, iar »Armonia« răspunde cu cântecul »Latina gintă«. Urmează apoi »Carmen« cu »Dulce Bucovină« și cu »Imnul împărătesc austriac«, iar »Armonia« cântă »Imnul regal românesc«. După aceste cântece admirabil executate și înainte de ce societatea se pune în mișcare, fiica dlui Dimitrie Bucevschi, d-șoara Nuța împarte buchete de flori naturale legate cu bande tricolore cu inscripția pe o parte »Bine ați venit«, iar pe cealaltă »Cernăuți, 16 Septembrie 1907«

Întreaga societate pornește apoi salută fiind de șirul lung de »arcași« în mod militar.

Într'un șir nenumărat de birje trece apoi »Carmen«, viu aclamată de cei adunați, prin praul imens al străzii Ardealului — magistratul ar putea măcar odată în an să curățească strada aceasta atât de frecventată, ca noi să nu trebuiim să ne roșim de rușine, iar oaspeții să devie suri de prav și albastri de supărare — către palatul național, unde din balcon doamnele române i-au întâmpinat cu o ploaie de flori.

La sunetele muzicii Nuțulescu a luat »Carmen« prânzul în pavilion și condus apoi la cvartire, care pentru dame a fost internatul de felițe, iar pentru domni mai multe oteluri.

Marți la orele 9 a. m. societatea »Carmen« s'a intrunit la palatul național din piața principală spre a vizita instituțiile culturale bucovinene. Prima vizită a fost făcută societății »Armonia«.

După privirea bibliotecii muzicale, toți cei adunați s'au transportat în localitățile societății academice »Junimea«, unde fură întâmpinați de întregul comitet al acestei societăți în frunte cu prezidentul ei, dl I. Vihovici.

În încăperile »Junimei« a fost soc. »Carmen« salută prin cuvinte de tot calde și de către societatea academică din Viena »România Jună« prin graiul reprezentantului ei, dl Ionel Iosopescu.

Urmează apoi vizitarea societății acad. »Dacia« unde distincții oaspeți fură primiți de comitetul ei în frunte cu președintele Brătianu.

Apoi urmează vizitarea societății pentru cultura și literatura română din Bucovina, și prăvălia românească, unde oaspeții sunt întâmpinați de către conducerea acestui institut și de prof. univ. Saghin, și unde damele sunt tractate cu zaharicale, urmează vizitarea tipografiei bucovinene.

După masă, vizită la mitropolie. Concertul aranjat spontan în sala sinodală în prezența I. P. S. a mitropolitului dr. Vladimir de Repta, ne va rămâne în eternă memorie și cu drag vom povesti de vizita soc. »Carmen« din București.

Cu toate că nu era prevăzută executarea mai multor cântece, aplauzele cu cari I. P. S. mitropolitul și întreg publicul asistent a întâmpinat primul cântec: »Cu noi este Dumnezeu« de B. Atanasescu l-a determinat pe președintele soc. »Carmen« prințul Leon Ghica și pe conducătorul ei artistic, pe dl Kiriac de a cânta mai multe cântece și anume: »Ingerul a strigat« de Kiriac, armonizat după melodia tradițională în biserica română, apoi »Lugojana« de Vidu, »Dacă Magii au plecat« de Kiriac, »Noul Cântec de Crăciun« de Gevaert și în fine Imnul festiv austriac.

Atât I. P. S. S. cât și tot publicul au dat expresie mulțămitei pentru aceste cântece, cari prin melodioasa lor armonie te străpuneau în sfere mai înalte, prin aplauze frenetice. Dlui Leon Ghica și dlui Kiriac li-a exprimat I. P. S. S. mitropolitul mulțămitea sa îndeosebi încă prin cuvinte de tot măgulitoare la adresa societății »Carmen«. Cu învoirea I. P. S. S. se vizitează toate salele mitropolitane precum și capelele instalate în această clădire.

De aici își ia societatea »Carmen« însoțită ca și înalte de amiază de un număr public român drumul spre dealul Dominic, de unde se poate admira întreaga vale a Prutului.

După admirarea acestei priveliști frumoase vizită la Internatul de băieți români unde soc. »Carmen« e întâmpinată de conducerea acestui institut și de toți elevii internați în el în modul cel mai călduros.

Cu cântecul »Pe al nostru steag e scris unire« soc. »Carmen« se introduce în curtea largă a internatului, unde este salută din corul internatului cu cântecul: »Deșteaptă-te Române«. Directorul institutului părintele Cărbune, adresează distincțiilor musafiri cuvinte de binevenire primite de întregul public cu o însuflețire uimitoare. Dorește, ca legăturile ce există între românii de aici și cei de dincolo să se întărească mai mult, ceace se va și întâmpla, căci cântecul este un mijloc perfect pentru stingerea legăturilor între popoare streine, necum între fiii aceluiaș popor. Creșterea tinereții noastre, care e chemat să conducă destinele poporului românesc urmează astfel, că dragostea către Dumnezeu și împărat, dragostea pentru limbă, lege și pentru cântecele cari îi înveselea pe strămoși, li-se împlântă de acum în

fragedele lor inimi, ca să poată cinsti neamul. Ziua de astăzi, în care a avut fericirea de a saluta societatea »Carmen« în încăperile internatului va fi scrisă în analele institutului cu litere de aur. Incheie cu urări de bine și prosperare pentru societatea »Carmen«. Cu verva-i înăscută și cunoscută președintele soc. »Carmen« dl Ghica mulțumește pentru primirea frumoasă scoțând în relief că românii, deși devizați polițiacește, fie ei în București, Cernăuț, Iași, Lugoj sau Sibiu au totuși limba și cântecul pe cari le păzesc cu sfințenie și că din astea cauze elementul românesc nicipând nu va peri. Urări clocotitoare au urmat acestor cuvinte înălțătoare. Corul internatului a știut să facă măcar pentru aceste scurte clipe să ne privim cu toții de frați crescuți la un loc.

După vizitarea diferitelor săli se întorc la palatul național unde după luarea cinei urmează o convenire socială la care participă și publicul românesc bucovinean. Aceasta convenire a fost cel mai binevenit prilej de a promova cunoștințele între oaspeți și între noi.

Porniri laudabile.

În ziua de 15 Septembrie fruntașii români din Timișoara au ținut o conferință. Aceasta în urma invitației ce le-a adresat dl Em. Ungureanu, care îngrijorat de starea școlii române în acest oraș, dorește să inițieze o activitate mai intensivă pe d'oparte pentru a se clădi școală corespunzătoare, pe de altă parte pentru a se aduna fond necesar plățirii învățătorilor.

În adresă dl Ungureanu se și plânge de puțină grijă ce protopopul o arată pentru școala română din Timișoara.

Iată ce scrie, între altele, dl Ungureanu :

Legile școlare cu susținerea școlilor confesionale acum impun mari sarcini comunelor bisericesti, în sensul acestor legi comuna noastră bisericească cu susținerea celor două școli cu timpul va ajunge la o sarcină anuală până la 4500 coroane, deci ca să ne putem susține școlile și în viitor de acum trebuie îngrijit de a afia izvoarele de venit pentru susținerea lor; eu cuget, că introducerea unui cult moderat cu mai multe clase nu ar apăsa materialmente pe credincioșii bisericești noastre, de exemplu clasa primă cu o contribuție anuală de 32 coroane, clasa a doua cu 16 cor., clasa a treia cu 8 cor., clasa a patra cu 4 cor.; pe cei de tot săraci sinodul parohial în tot anul prin conclud să-i scutească de darea de cult.

Comuna noastră bisericească are un intravilan, ce stă gol de un șir lung de ani, are două școli adecă edificii de învățământ, cari numai spre rușine ne servesc, nici o confesiune în Timișoara n'are edificii culturale în stare atât de deplorabilă precum sunt școlile noastre. Școlile noastre au un fond 3997.83 cor. care se administrează la casa consistorială în Arad; deci ni-se inpune datorința, a începe pașii necesari pentru edificarea pe intravilanul gol a unui edificiu școlar cu sale de învățământ, și cu cortele pentru învățători și învățătoare, iară în locul școlii de băieți să edificăm o casă cu prăvălii de închiriat, venitul prăvăliilor ar acoperi ratele anuale a unui împrumut de zidire.

În decursul consfătuirii dl Ungureanu i-a și spus în față dlui protopop Puticiu cât a păcătuț lăsând cu 15 ani locul ce-l are biserica să stea gol și școala să rămână atâta vreme într'un hal rușinos.

S'a decis ca dl Ungureanu să convoace o adunare a tuturor românilor (parohieni) din Timișoara pentru a lua măsuri în vederea planului laudabil.

La consfătuire au luat parte pe lângă dl Ungureanu, dnii dr. A. Cosma, dr. Merin, Aurel Carabaș, dr. Puticiu, P. Rotariu, Gherdan, Andreescu și alți (meseriași mai ales), c'am vre-o 30 cu toții.

Dreptul ginților.

— Propunerea dlui Dim. A. Sturdza. —

Dl Nelidow, președintele conferinței pentru pace ce s'a ținut anul acesta la Haga, a cetit în ședința plenară dela 7 Septembrie st. n. următoarea scrisoare ce i-a adresat dl Dim. A. Sturdza, președintele consiliului de miniștri :

Excelență,

Urmărind cu un interes din ce în ce mai mare, chiar dela început, opera conferinței dela Haga, atenția mi-a fost atrasă în special de modul cum ea e organizată, așa încât această mare instituție internațională, întemeiată prin generoasa inițiativă a M. S. Impăralului Nicolae al II-lea, se poată, repede și temeinic, »întinde puterea dreptului și întări simțământul dreptății internaționale«.

Ca să nu lungesc prea mult această scrisoare, rog pe Excelența Voastră să mi îngăduie a-i arăta pe scurt propunerea ce o supui aprecierii sale.

Sunt încurajat să fac acest demers de faptul că propunerea mea dă numai formă exterioară unei idei ce a fost emisă de Excelența Voastră, ca președinte al celei de a doua conferință pentru pace, în discursul de deschidere a acestei strălucite adunări.

Conferința păcii urmărește un scop mare: rezolvirea pașnică a conflictelor internaționale.

În acest scop s'a întemeiat la 1899 o curte permanentă de arbitragiu cu menirea de a judeca litigiile ce i-se vor înfățișa. Conferința se încearcă acum să dea justiției arbitrale o dezvoltare mai mare. Ar fi, prin urmare, momentul de a crea între jurisdicția internațională și o conferință, o legătură, care nu poate fi decât știința, așa încât practica și teoria să meargă alături, ajutându-se una pe alta.

Pentru aceasta ar fi bine să fie la Haga o instituție desăvârșită a dreptului ginților, a cărei conducere să se încredințeze conferinței pentru pace, execuția practică consiliului administrativ permanent instituit la 1899 și dezvoltarea științifică unei Academii de dreptul ginților care ar menține în chip metodic știința la înălțimea principiilor enunțate de conferință și practica la înălțimea progreselor inaugurate.

Înaintând această propunere Excelenței Voastre prin mijlocirea primului delegat al României, Excelența Sa dl Alexandru Beldiman, îndrăznesc să vă rog a o lua sub înalta d-voastră protecție. Cum această propunere e nimei completarea trebuitoare și grabnică a însăși instituției conferinței, nădăjduiesc că Excelența Voastră va găsi mijlocul de a o pune în execuție.

Primiți, vă rog, etc.

Dimitrie A. Sturdza.

Din străinătate.

Lupta în Maroc a reluat-o din nou generalul francez Drude. Se vede, că energeticul general voiește să termine definitiv cu marocanii, căci până nu-i pune bine pe adversari, până atunci nu se poate sta de vorbă cu seminișii și cu contra-sultanul și astfel diplomația nu-și poate începe acțiunea.

Conform unei informațiuni mai recente, generalul Drude, a supus trei seminișii, sub următoarele condițiuni: ele încetează de a mai purta lupta; generalul Drude are voie de a ține spioni pe teritoriul seminișilor, ca să se asigure astfel împăciuirea deplină; seminișii se obligă, că împrăstie și pedepesc toate trupele armate, care s'ar ivi pe teritoriul lor; orice indigen, pe care l-ar afla armat în distanța de 15 km. dela Casablanca, au să-l dețină și să-l pedepsească în bani cu 100 iuri; indigenii s'au obligat, că vor extrada pe ucigașii dela 30 Iulie ai europenilor; își vând posesiunile; seminișii Sauia trebuie să plătească o despăgubire de 2 milioane și să contribuie la cheltuielile împreunate cu lucrările din portul Ca-

sablanca; fiecare semănție lasă ca ostatici câte doi bărbați de frunte.

Conferința dela Haga a adoptat în unanimitate, în ședință plenară, noul proiect privitor la tratamentul persoanelor neutre pe teritoriul beligeranților. Proiectul relativ la crearea unui tribunal internațional a fost adoptat cu 37 voturi contra 1, și 6 abțineri. Conferința a adoptat apoi în unanimitate rezoluțiunea recomandând convocarea celei de a treia conferințe pentru pace la o epocă ce se va fixa de puteri cam pe la anul 1915. Cu doi ani înainte, comitetul va avea sarcina să fixeze programul conferinței.

Președintele congresului, dl Nelidow, mulțumeste pentru omagiile aduse țarului și reginei și astfel se termină conferința.

In Salonic, o bandă bulgară a atacat proprietatea unui mohamedan în satul Baltaja, Casa Jemtsche. Proprietarul și soția sa au reușit să se salveze; un servitor a fost ucis. Banda a distrus prin foc 50.000 kgr. de fân. În orașul Cavala a fost ucis de greci un bulgar sosit din Ghevgheli. În satul Catramița, bulgarii au ucis 3 turci. În munții din Nikvan, Casa Florina, grecii au ucis 3 țărani bulgari.

NOUTĂȚI.

ARAD, 24 Septembrie n. 1907.

— **Dela temniță.** Dl Iliescu, învățător în Rafna, osândit la 16 zile temniță de stat pentru agitațiuni electorale în cercul Bocșei, unde, după cum știm, a luptat viguros pentru candidatul național, — a scăpat Duminecă din Seghedin și s'a întors voinic acasă.

Mai sunt în Seghedin acum trei români: dr. Jurca, diaconul Gașpar și învățătorul Indreica (osândit pentru două articole din »Tribuna«).

Ni-se scrie că toți trei supoartă greutatea temniței cu resignare. Dr. Jurca a învățat italianește, dl Gașpar scrie literatură, iar dl Indreica, care scapă în Decembrie, s'a preparat să facă examenul pentru preparandia superioară din Budapesta.

— **Invinuiri caraghioase.** Se știe că între kossuthiști bântuie — neînțelegerea. A început procesul de descompunere. Prin urmare cearta și acuzările reciproce sunt la ordine zilei. După Hentaller, Thaly, Madarász și Szappanyos mai vine acum un Kurucz, care-l săpunește, ba chiar îl rade fără săpun pe Kossuth. Acest 48-ist este Luby. Îi întrece pe ceilalți. El știe că guvernul pactează cu naționalitățile, că Vlad a dus voturi române candidatului kossuthist dela Baia-mare, că la Beiuș V. Lucaciu guvernului își poate mulțumi mandatul, că guvernul a făgăduit să-l facă pe Lucaciu — episcop!

Așa să trăiască Luby și ceilalți kuruczi mincinoși!

— **Repășirea partidului poporal** din sânul coaliției se accentuează din nou. Această repășire, despre care s'a făcut atâta șgomot în timpul din urmă, se motivează cu un conflict intern și cu ținuta partidului, care nu vrea să știe nimica de urcarea cvotei, ci dimpotrivă pretinde teritoriu vamal autonom. Conflictul intern s'ar fi ivit în urma împrejurărilor, că după guvernul promisese un post de comite suprem unuia deputat poporal, l'a oferit totuși în cele din urmă unei rudeni de a contelui Batthyányi.

— **La greva generală din 10 Octombrie** n. a. c. vor lua parte, pe lângă toate celelalte brezle de muncitori, și împiegații căilor ferate, astfel că în ziua aceea nu vor circula nici trenurile.

— **Björnson**, scriitorul norvegian, care a făcut diagnoza sufltească a contelui Apponyi în scrisoarea trimisă la congresul

de pace internațional din München, se ocupă pe larg într'un articol din L'Européenne cu fărniciii apostoli ai păcei, cari numai în congrese preamăresc pacea, iar acasă oprimă popoarele. Revine apoi în special asupra lui Apponyi și a suferințelor slovacilor.

— **Gorkij**, renumitul scriitor rus, s'a căsătorit din nou cu prietina sa, artista Andreieva. Gorkij în anii din urmă a câștigat cu lucrările lui literare 480.000 coroane, din cari 400.000 a dat partidului revoluționar din Rusia.

— **Catastrofa de tren din America**, despre care am scris ieri are 63 de morți și 43 răniți grav. Mașinistul trenului de povară a fost deținut.

— **Drama din Veneția.** Din niște scrisori aflate în hotelul »Hotel l'Italia« s'a descoperit, că în planul ucigătorilor contelui Komarovski, a fost luată și omorirea fiului acestuia, Edgar, ca întreagă averea contelui să ajungă în mâna contesei Tarnovska și a amantului ei Naumov. Tot din aceste scrisori s'a mai constatat, că Tarnovska l'a îndemnat pe Naumov, să omoare pe Komarovski.

— **Castelul scriitorului rus Tolstoj** din Iasnaia Poliana a fost atacat cu armele de făptuitori necunoscuți în 17 și 19 l. c. Andreiu, fiul lui Tolstoj a făcut despre aceasta arătare guvernului care a trimis mai mulți polițiști pentru păzirea familiei. S'a făcut perchezitiie pe la țărani de pe domeniul lui Tolstoj și trei țărani au fost deținuți. Se crede că atacul în contra castelului a pornit dela țărani lui Tolstoj, care le-a fost promis că întreaga lui avere o va împărți între țărani, dar familia nu l'a lăsat.

— **Târgul de țară din Timișoara** se va ținea în toamna asta din 26 până în 30 Septembrie st. n.

— **Necrolog.** Ni-se trimite următorul anunț funebrel: Cu durere adâncă aducem la cunoștință, că iubitul și în veci neuitatul nostru fiu, soț și tată **Toma Stanca** comerciant în Cacova membru în direcțiunea și inspecțiunea institutului »Oravițana« societate pe acții, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, în 22 Septembrie st. n. 1907 în al 52-lea an al vieții. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre veșnica odihnă în cimiteriul gr. or. din Cacova Marți, în 24 Septembrie a. c. la orele 10 a. m. Fie-i somnul lin și amintirea veșnică! Văd. Magdalena Stanca, ca mamă. Elisabeta Stanca născ. Botoș, ca soție. Dr. Iosif György, ce ginere. Augustina dr. György născ. Stanca, ca fiică. Văd. Eva Bojinca născ. Stanca, ca soră. Trimitem întristatei familii sincerile noastre condolențe.

— **Sindicatul ziaristilor din București** organizează mari festivități populare pentru ziua de 8 Septembrie st. n. în parcul Carol dela Filaret. Iată câteva din principalele puncte ale bogatului program: lupte de femei, ascensiuni în balon, curse de tot soiul, spectacole diferite de varietăți, bal etc.

Cu aceasta ocaziune »L'Independance Roumaine« publică câteva date interesante despre instituțiunea »Sindicatului ziaristilor« înființat înainte cu 10 ani, care a devenit azi singura asociațiune mare a presei reunind într'un grup pe toți laborioșii și curajoșii reprezentanți ai jurnalismului român. Corpurile legiuitoare au recunoscut Sindicatului calitatea de persoană morală și Regina Elisabeta i-a acordat augustul său patronaj. Asociațiunea posedă azi un capital de peste 100.000 de lei, din care o bună parte va fi întrebuințată la clădirea unei mare case a presei, pe un loc dăruit gratuit de către primărie la colțul stradei Cantacuzino și a bulevardului Carol. Numărul membrilor e de 70. Fiecare plătește o cotizație săptămânală de 2 Lei. Fondul de 100.000 Lei fiind neatacabil, toate ajutoarele acordate nu pot fi luate decât din cotizațiuni sau din veniturile extraordinare. Până acuma Sindicatul a acordat peste 1000 de lei ajutoare săptămânale la văduve de ziaristi sau la ziaristi infirmi, incapabili de orice serviciu. Cum se vede scopul acestei

asociațiuni e cât se poate de nobil. Publicul va încuraja sperăm, o operă atât de frumoasă, destinată a ajuta oameni, pe cari cea mai aplevoioasă laboare, ce există — jurnalismul — îi uzează în timp așa de scurt.

— **Colera în Rusia.** În partea sudică a marelui imperiu au fost în timpul din urmă 4512 îmbălnăviri de holeră, din care 2320 s'au sfârșit cu moartea.

— **Fața fragedă și mâna albă** este de cea mai mare importanță pentru frumusețea femeilor. Astăzi fiecare damă folosește numai cremă Marta și săpun Marta, fiindcă numai aceste s'au adevărat ca adevărat bune în contra pișturilor, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor. Dacă feții și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada prețului unui borcan cremă Marta costă 1 cor. o bucată săpun 70 fil. Se poate comanda la singurul preparator: Tó-nay Imre și W a c h s m a n n Jenő, droguerie și parfumerie în Szabadka.

Dela judecătoria și tribunale.

— **Osândit la moarte.** Tribunalul din Panciova a osândit la moarte pe Filip Otto din Panciova, pentru că în 18 Iunie a. c. a omorât pe o fetiță de nouă ani a economului Ilie Tomici, ca astfel să poată fură neconturbat.

Concert, petreceri.

Reuniunea pompierilor voluntari din Săliște invită la festivitatea jubilară aranjată din prilejul împlinirii a 25 ani de existență. Festivitatea se va ținea Duminecă în 29 Sept. st. n. 1907.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 24 Sept. 1907

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Oct. 1907 (160 klg.)	22.54—22.56
Secară pe Oct. 1907	19.42—19.44
Ovăs pe Oct.	16.02—16.04
Cucuruz pe Mai 1908	13.52—13.54

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Octomb. 1907	22.54—22.56
Secară pe Oct. 1907	19.42—19.44
Ovăs pe Oct.	16.04—16.08
Cucuruz pe Maiu 1908	13.58—13.60

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Grâu	
De Tisa — — — —	21 K. 25—23 K. 20 fil.
Din comitatul Albei — —	21 » 85—22 » 80 »
De Pesta — — — —	21 » 55—23 » — »
Bănățenesc — — — —	— » — » — »
De Bacica — — — —	22 » 35—23 » 10 »
Săcară — — — —	19 » — » 19 » 20 »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 » 55—15 » 75 »
» de cvalitatea II — —	15 » 35—15 » 55 »
Ovăs » » I — —	16 » 50—16 » 60 »
» » II — —	16 » 10—16 » 40 »
Cucuruz vechiu — —	— » — » — »
» nou — —	13 » 50—13 » 70 »

Poșta Administrației.

Dem. Dopp. Szászegerbegy. Am primit 7 cor. ca abonament până la 23 Oct. 1907.

N. I. Tornea De aici merge ziarul regulat. Stefan Hereș. Repsig. Am primit 6 cor. ca abonament până la 15 August 1907.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut :

CĂLĂUZ

prin

Constantinopole și împrejurime

de

Teodor Filipescu.

Prețul 80 fil., plus 10 fil. porto.

Se poate comanda dela autorul Teodor Filipescu, Serajevo (Bosnia).

Redactor responsabil Ioan N. Iova.

Editor-proprietar George Nichiu.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați citit aceste anunțuri.

Fabrica lui Luca K. Alexievits,

pegătitor de haine preoțești

UJVIDÉK

Recomandă atelierul său asortat cu tot felul de recvizite și haine preoțești de îmbrăcat în vreme slujbei în biserică.

Pregătește tot felul de icoane sfinte legate foarte frumos cu aur și mătăasă. Pregătește steaguri, prapore, și altele. Icoana mormântului lui Christos îl face foarte frumos.

La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Prima Societate de Credit Funciar Român din București.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 28 Septembrie a. c., urmează a se ține licitație prin oferte închise și fără drept de supralicitare, la sediul acestei Societăți, strada Colței Nr. 27, București, pentru vânzarea de veci a moșiei Căiuți din comuna Căiuți, plasa Trotuș, județul Bacău.

Intinderea totală a acestei moșii este aproximativ de 4782 fălci sau 6848 ha. din care:

Ca 5203 ha. pădure, cea mai mare parte seculară, esențe fag, stejar și rășinoase,

- Ca 597 ha. arătură,
- 294 » fâneață,
- 292 » pășune,
- 35 » vii,

iar restul livezi de pomi, locuri în sate, râpi, ape și prunduri.

Licitația va începe dela suma de lei 1.900.000 (un milion nouă sute de mii lei).

Garanția cerută la licitație este de lei 50.000 (cincizeci mii lei) în scrisuri funciare rurale.

Condițiunile speciale pentru vânzarea acestei moșii se pot vedea la sediul Societății în orice zi de lucru între orele 11 a. m. până la 6 p. m.

Ele fac parte integrantă din contract.

Ofertele trebuiesc făcute pe formularele date de Societate la care se găsește alăturată condițiunile speciale de vânzare.

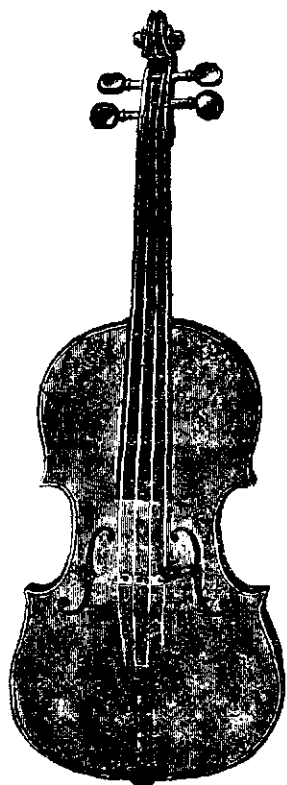
Vânzarea rămâne definitivă numai după aprobarea Consiliului de Administrație.

Direcțiunea.

Distins cu medalie de argint a societ. regnicolare de industrie.

Braun Mihály
măestru de muzicale
furnis conserv. din Cluj,
Kolozsvár,
Wesselényi M.-u. 18.

Vioare fine, viole și celo se pregătesc în atelierul meu. Coarde italiene veritabile, germane făcute din mațe, coarde de mine însumi fabricate. Paturi de vioară și tot felul de alte părți a vioarei. — Cele mai grele reparări se fac repede și artistic.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ

1906. 2 Sept.		ACTIV	1907. 25 Aug. 1 Sept.		
109536750	{	77176750 Reserva metalică Aur	90071193	120987426	127371193
688056	{	32360000 „ Trate Aur	37300000	601140	528664
90988684	{	Argint și diverse monete		101467594	100893618
28686181	{	Portofoliu Român și Străin		36426637	37606618
11999924	{	*) Impr. contra ef. publice	14865950	11999924	11999924
14801390	{	„ „ „ „ in cont curent	22740668	15806084	15806084
2908324	{	Fonduri publice		3253121	3253121
5769529	{	Efectele fondului de rezervă		5901242	5901375
604169	{	„ „ „ „ amortisarea imob. și material		638519	638627
371126	{	Imobili		311299	329187
95596970	{	Mobilier și Mașini de Imprimerie		109177949	109229549
—	{	Cheltueli de Administrațiune		—	—
3383724	{	Deposite libere		7948173	9513489
23935660	{	„ „ & provizoriu		27272334	26260047
389270487	{	Compturi curinți		441791442	449331406
—	{	Copmturi de valori		—	—
12000000				12000000	12000000
21373442				23051453	23051453
3222588				3473646	3473646
254794460				291405840	298801700
1646498				2077070	2077070
636529				605484	698078
95596970				109177949	109229540
—				—	—
389270487				441791442	449331406

PASIV

Scomptal 5% *) Dobânda 5%

Cel mai sigur medicament contra tusei, răcelii și răgușei este

zăharul lui RETHY

o ce se capătă în ori-care farmacie. o o
Prețul unui borcan 60 fil. Săse ceară numai zahărului Rethy. Cinci flacoane trimite pentru 3 cor. cu porto cu tot. Pregărutotil RETHY BÉLA farmacist, Békéscsaba

moară

cu o circulație mare din cauză de mutare
e de vânzare
împreună cu întreaga ei construcție
pe lângă condițiuni avantajoase.
Adresa în Administrație.

Cele mai moderne

mobile de fier și aramă

și cele mai practice

bănci igienice de școală

și mobilarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și a școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

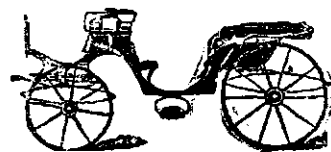
Bernhardt Rezső utóda
Brassó, Fekete-utca 33. sz.

Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării.

Szeszák S. és Fia

fabrică de trăsuri aranjate cu electricitate
Kolozsvár, Malom-u. 12.

Mare magazin de trăsuri, care îndestulește ori-ce pretenții; atelier de reparare.

Fabrică de calese asortată cu toate mașinile moderne tehnice.

În Cluj și jur e unica fabrică, în care se pregătește fierul care servește la trăsuri: fabricăm roate, facem lucrurile de fier, pielar și de lustruit sub conducerea mea personală, cu prețurile cele mai moderate. — Ținta noastră principală e: lucrare bună și solidă, dar ieftină. — Serviciu prompt. — Răspundem imediat comandelor din provincie. — Recomandăm diversele părți de trăsuri, cari se vând; așa numitele „mântuitoare de noroi” cu șezutul închis bine. Fondat în 1870. — Prețcurant grațios.

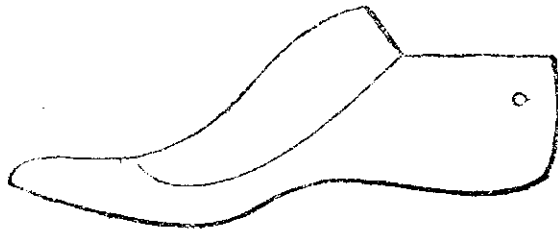
FONDAT IN ANUL 1890.

Prima și cea mai mare fondare industrială de calapoade (cuptă) pe Alföld a lui

Pless Sándor

fabrică de calapoade

Szeged, Brusseli-körut nr. 30.

premiat în 1901 la Măcău cu marele premiu și diplomă, Zenta în 1903 cu diplomă de onoare și medalie de aur, la Pancsova în 1905 cu diploma și medalie de aur.

Face și ține în magazie tot felul de calapoade moderne,

din cel mai uscat lemn.

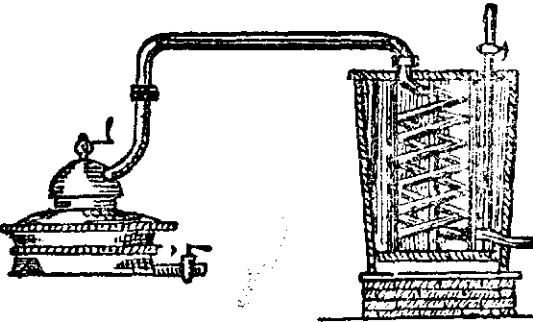
COMANDE din provincie se efectuează repede și prompt, pe lângă cele mai moderate prețuri. — — — LISTA cu prețuri se trimite gratis și franco.

Recomand tuturor fierbătorilor de rachie și de spirt
căldările

mele cele mai nouă și de construcția cea mai nouă, brevetate, făcute după sistem propriu.

Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachie pregătesc în atelierul meu injectoare practice, de sistem propriu, contra peronosperii. Țin totdeauna în magazinul meu cantitate mare de injectoare, ca să pot satisface momentan comenzi mai mari. Afară de aceea am în magazin tot felul de vase de casă de aramă, pregătite de mine, cu prețul cel mai culant. Trimet franco prețuri curente ilustrate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar

UJVIDEK, strada Lázár nr. 14.

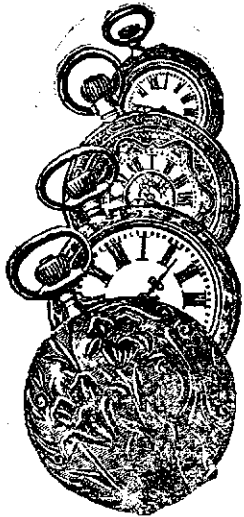
Kovács L. Nandor

atelier de ciasornice, juvaerice și reparaturi mecanice.

SZEGED, Laudon-utca 3.

Efecuește tot felul de lucrări în branșa aceasta, ca: ciasornice de părete cu muzică și ciasornice de buzunar etc. Am în depozit cele mai fine fabricate de Svițera reparază și pregătește cele mai excelente compoziții mecanice și juvaerice, cu prețul redus și pe lângă garanție de 5 ani.

Efectuează mai departe aurituri și argintării după cele mai nouă sisteme galvanice și electrice.

Első szegedi len-áru damast és műszövőde

Csecs Mihály

SZEGED, Tisza Lajos-körut 33.

Recomandă produsele sala proprie de in și damast, precum: covoare, ștergare, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat. Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajur după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

GEORG DÉCSI

măiestru
de
instru-
mente
muzicale
Sibiu

str. Ocnei
Nr. 10.

Magazin de tot felul de instrumente muzicale, depozit bogat de cele mai bune coarde.

Primește și execută prompt tot felul de comenzi din provincie, precum reparare bine și ieftin orice lucrare ce aparține acestei ramuri.

S'a deschis

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că reintorcându-mă din călătoria mea de cumpărare

mi-am deschis**în strada Forray**

(casa Lukács)

O prăvălie nouă

prăvălia mea provăzută cu cele mai noi și mai moderne mărfuri.

Rugând părtinirea onor. public

sunt cu stimă

Mărfuri nouă

Jankovics György

ARAD

strada Forray nr. 2
(casa Lukács).

Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti
Temesvár-Józsefváros, Uri-utca nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericesti, acoperimente pentru altar și obiecte pentru biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri bisericesti, articoli de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în esecuție frumoasă și după stil.

Provocându-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretensiunilor celor mai gingașe.

